Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 247. Braşovŭ, Mercurĭ, Joi 10 (22) Noemvrie 1888.

Braşovŭ, 9 Noemvrie v.

Aşa departe amŭ ajunsŭ dér cu tendinţele şi mĕsurile nesfêrşite de maghiarisare ca patrioţii privilegiaţĭ din dietă sĕ se îngrijéscă de studiulŭ *limbei germane* în scólele lorŭ, care pănă acuma a fostŭ multŭ negligeatŭ.

„Pesti Naplo“ se plângea mai deunăḑile, că resultatulŭ finalŭ alŭ nouei legĭ militare va fi „germanisarea în stilŭ mare.“ Étă dér că înainte de a fi prinsŭ rădăcinĭ maghiarisarea, vine germanisarea peste ea şi ameninţă de a zădărnicì tóte încercările şovinistice. Maghiarii înşişĭ trebue sĕ se îngrijéscă acum de învĕţarea limbei germane, căcĭ la din contră tinerimea lorŭ nu póte înainta în rêndurile armatei.

Negreşitŭ, că numai din aceste considerante au cerutŭ membrii din comisiunea financiară a dietei ungare, cu ocasiunea desbaterei bugetului cultului şi alŭ instrucţiunei publice, ca sĕ se pună în viitorŭ mai mare temeiu pe învĕţarea limbei germane în gimnasii.

Contele Dessewffy a ḑisŭ că limba germană se învéţă în şcólele secundare unguresci în mĕsură nesuficientă, cu tóte că cunoscinţa ei, în împrejurările specifice în care trăimŭ, este neapĕratŭ de lipsă; elŭ ar preferì mai bine décă studiulŭ limbei grecescĭ s'ar cassa cu totulŭ şi s'ar da mai mare îngrijire studiului limbei germane. Chiar Helffy a pledatŭ pentru instrucţiunea practică a limbei germane. Ministrulŭ Csaky, plinŭ de bucuriă, că colegii lui din comisiune au înţelesŭ spiritulŭ timpului de aḑĭ, s'a grăbitŭ a mărturisì, că s'ar învoì ca în loculŭ limbei grecescĭ sĕ se înveţe mai multŭ nemţesce şi a promisŭ că va studia cestiunea.

Faţă cu noua lege militară patrioţii privilegiaţĭ nu mai au încătrău. Căcĭ orĭ câtŭ arŭ întórce ei cestiunea limbei pe o parte şi pe alta, ajunge, că tinerimea lorŭ trebue sĕ înveţe mai multŭ nemţescĭ, ca sĕ pótă depune esamenulŭ de oficerŭ în reservă.

Propunerea lui Pulszky în comisiunea pentru armată, ca la esamenulŭ de oficerŭ sĕ se céră cunoscinţa limbei germane numaĭ în acea mĕsură, în care o pretind raporturile serviciului în armată, acésta propunere, ce-a fostŭ sprijinită şi de ministrulŭ de honveḑĭ, chiar de ar dobêndi valórea practică, nu va scăpa pe tinerii maghiarĭ de studiulŭ limbei gernane.

Se 'nţelege, că patrioţii privilegiaţi din dietă au în vedere la stătuirile lorŭ numai şi numai tinerimea maghiară. Ce se întêmplă însĕ cu marea massă a tinerimei nemaghiare dela scólele nemaghiare?

Este prea bine cunoscutŭ, că la aceste scóle în urma presiunei guvernului, pe temeiulŭ legilorŭ, carĭ impunŭ studiulŭ limbei maghiare, se pune aḑĭ cea mai mare greutate pe studiulŭ acestei limbĭ aşa că la gimnasiile românescĭ amŭ pututŭ constata în urma acésta unŭ regresŭ în studiulŭ limbei germane.

Crede óre ministrulŭ de instrucţinne Csaky că acéstă stare de lucrurĭ se mai póte susţiné şi faţă cu postulatele categorice ale nouei legĭ militare? Fi-va óre de ajunsŭ décă în gimnasiile nemaghiare se vorŭ împuţina órele de limba grécă, carĭ şi aşa nu suntŭ numĕróse, spre a se puté da limbei germane îngrijirea recerută?

Noi credemu că nu. Pe câtŭ timpŭ se va pretinde dela unŭ absolventŭ alŭ unui gimnasiu nemaghiarŭ, sĕ aibă cunoscinţe din limba maghiară ca şi scolarii din gimnasiile maghiare, va sta rĕu fórte rĕu causa studiului limbei germane în institutele nemaghiare.

N'ar fi prin urmare necesarŭ, consultŭ şi practicŭ ca sĕ se împuţineze în şcólele secundare nemaghiare şi órele de limba maghiară, ca astfelŭ sĕ se facă cu putinţă studiarea mai aprofundată a limbei germane? După ce de limba maghiară au necesitate aḑĭ numai cei ce vorŭ sĕ ocupe funcţiunĭ publice de ale statului, ér de limba germană au toţĭ trebuinţă, ca sĕ pótă înainta în armată, ar fi neapĕratŭ de lipsă, credemŭ, că ministrul Csaky studiândŭ cestiunea sĕ aibă în vedere şi situaţia critică a tinerilorŭ dela institutele nemaghiare.

O declaraţiune a regelui Belgiei.

In ḑilele trecute ni-se telegrafiase scirea, că Regele Belgiei a declaratŭ înaintea unei deputaţiunĭ din Bruxela, cea primit'o în audienţă, că situaţiunea europénă e plină de pericule. Acum ne aducŭ foile acea declaraţiune, care e următórea:

„E vorba sĕ păzimŭ independenţa nóstră, décă voimŭ sĕ o păstrămŭ. Pericule suntŭ continuu în orisonulŭ vederei nóstre. Trebue sĕ fimŭ gata; noi suntemŭ micĭ, trebuie sĕ veghiămŭ. Nimicŭ n'aşŭ dori mai multŭ, decâtŭ sĕ le potŭ spune concetăţenilorŭ mei numai lucrurĭ plăcute; dér se cuvine sĕ vĕ vestescŭ adevĕrulŭ în tótă sinceritatea. Eu sunt unŭ vechiu servitorŭ alŭ statului şi ţiu sĕ fiu unŭ bunŭ servitorŭ; toţĭ Belgienii trebue sĕ urmeze acestei nisuinţe.“

Constituirca camerelorŭ române.

Alegerea generalului *Florescu* ca preşedinte alŭ senatului în contra candidatului guvernului *N. Creţulescu* dovedesce, că curentulŭ partidei conservatóre este putemicŭ în senatŭ, deórece generalulŭ Florescu e conservatorŭ. De asemenea o telegramă de aḑĭ ne comunică, cumcă e fórte probabilŭ ca şi la cameră sĕ se alégă preşedinte totŭ unŭ conservatorŭ şi anume şefulŭ partidului *Lascar Catargiu*. Acéstă împregiurare de o parte face sĕ se vorbéscă de o crisă ministerială, de altă parte de o eventuală disolvare a camerelorŭ, rĕmâindŭ la cârmă actualulŭ guvernŭ junimistŭ. In aceste împregiurărĭ e de interesŭ a cunósce părerile ḑiarelorŭ române:

D-nulŭ G. Panu sfêrşesce astfelŭ primulŭ sĕu, Bucurescĭ, din „*Lupta*“:

A face politică numai la resturnare, póte se convină partidelorŭ interesate, nu însĕ şi masseĭ electorale. Eu nu schimbŭ unŭ ministerŭ care vine cu unŭ numĕrŭ de reforme, fiă câtŭ de palide pentru clasele muncitóre, pe unŭ partidŭ alŭ cărorŭ şefĭ s'au pronunţatŭ dela începutŭ în contra orĭ-cărorŭ reforme! Eu nu alungŭ pe d. Carpŭ, care declară că raporturile dintre proprietarĭ şi ţĕranĭ suntŭ inechitabile, pentru a aduce la putere pe d. Catargiu, care găsesce acele raporturĭ minunate.

Suntŭ marginĭ în bascula politică, la noi ca şi peste totŭ loculŭ. Eu nu sciu ce mĭ-arŭ ḑice alegĕtorii mei din Iaşĭ când m'ar vedé, că am făcutŭ isprava de a aduce la putere pe d. L. Catargiu.

De aceea părerea mea este: „a nu ne asocia la nicĭ unulŭ din comploturile parlamentare urzite de conservatorĭ pentru a lua loculŭ junimiştilorŭ.“ Ba din contră, a profita, décă va fi cu putinţă, de situaţia critică a junimiştilorŭ, pentru a smulge dela ei reforme câtŭ se póte de largĭ. In acestŭ timpŭ noi democraţii-radicalĭ sĕ lucrămŭ, sĕ ne organisămŭ, pentru ca erenimentele viitóre politice sĕ ne găséscă preparaţĭ şi pentru ca d-nii conservatorĭ când vorŭ pune mâna pe putere sĕ găséscă în noi duşmanĭ carĭ sĕ'i facă sĕ asude.

„*România*“, fóia liberalilorŭ-conservatorĭ, spune, că după votulŭ alegĕtorilorŭ a venitŭ votulŭ aleşilorŭ. După triumfulŭ ce a obţinutŭ partidulŭ-conservatorŭ în alegerile generale, a venitŭ triumfulŭ în Corpurile legiutóre.

D. generalŭ Iónŭ Em. Florescu, candidatulŭ autorisatŭ alŭ partidului liberalŭ-conservatorŭ, a fostŭ alesŭ ierĭ preşedinte alŭ Senatului......

Votulŭ însĕ de ierĭ e şi mai însemnatŭ prin faptulŭ acesta, că guvernulŭ a intervenitŭ în discuţiă şi a cerutŭ sĕ 'i se voteze unŭ candidatŭ alŭ sĕu propriu......

In urma resultatelorŭ date de alegerile generale, póte că era mai nimeritŭ, mai prudentŭ, mai înţeleptŭ ca guvernulŭ sĕ nu se amestece în alegerea biuroului, şi sĕ lase ca majoritatea sĕ'şĭ dea singură pe representanţii ei.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(I)

Migrena.

(De profesorulŭ Dr. E. H. Kisch.)

„O bólă fără caracterŭ, care te face sĕ nu fi nicĭ sănĕtosŭ şi nicĭ bolnavŭ“. Acestea cuvinte ale poetului Heine, prin carĭ a datŭ espresiune nevioiciunei sale din causa strănutatului, cu totŭ dreptulŭ şi fórte bine se potŭ aplica şi la migrenă. Deşi ea nu este una dintre acelea bóle, care periclitéză organismulŭ în durabilitatea sa şi care ameninţă, în decursulŭ lorŭ, în modŭ seriosŭ viéţa, totuşĭ ea forméză o perturbare plină de durerĭ a sănĕtăţii, e o bólă dintre cele mai lăţite, mai cerbicóse, care chinuesce nervii neliniştindŭ generaţiunea nóstră ce se află în vêrtejulŭ progresului culturalŭ.

Cine nu cunósce, celŭ puţinŭ din audite, durerile ce le causéză migrena, acea simţire caracteristică a durerilorŭ de capŭ, cu totului totŭ deosebită de durerile de capŭ comune, uşorŭ suportabile şi lesne trecĕtóre, atacândŭ mai alesŭ numai o jumĕtate a capului şi manifestându-se în atacurĭ periodice, carĭ se repeţescŭ din timpŭ în timpŭ în decursulŭ mai multorŭ anĭ, ba uneorĭ în decursulŭ întregei vieţĭ, fără a fi legate de o regulă anumită!

Dér se póte, că unii dintre cetitorii séu cetitórele nóstre sciu a enera din esperiinţa propriă fórte neplăcută despre atacurile acestorŭ durerĭ. Căcĭ migrena este încuibată în fórte multe familii şi nu arareorĭ au a suferi de ea toţĭ membrii familiei, nesmintitŭ însĕ cu deosebire sexulŭ femeiescŭ, începênd uneorĭ dela fetiţa cea mică, ce este atacată în scólă de acéstă bólă de nervĭ, pănă la bunica, care când şi când este atacată de durerile migrenei cu carĭ s'a îndatinatŭ de multă vreme.

Precum la cele mai multe bóle de nervĭ, aşa şi la migrenă se ivesce acea greutate ereditară în familiă, ce constă în o slăbiciune a ţĕsĕturei nervóse, care se transplantéză la copii şi la copiii copiilorŭ, şi care sub influinţele anumite ce favoriséză şi promovéză nervositatea comună, aduce lucrulŭ acolo, că acea bólă de nervĭ ajunge a se desvolta şi a se manifesta în afară.

Causele care promovéză nascerea migrenei suntŭ multe şi varii; anume causa migrenei la tinerime este: şederea cea multă în odăi nu destulŭ de aerisate séu în localităţile şcolare pré îndesuite, copleşirea din sémă afară cu lucrărĭ spiritualĭ, carĭ pretindŭ o pré mare încordare a creerilorŭ a întregului sistemŭ nervosŭ; mai departe în anii desvoltării corporale şi anume la fetele ce crescŭ: modulŭ de nutrire necorespunḑĕtorŭ şi modulŭ defectuosŭ în privinţa mişcării, prin care nu i-se câştigă corpului destulŭ sânge putemicŭ şi bogatŭ oxigenatŭ; causa la bărbaţii cei tinerĭ însĕ, fumatulŭ celŭ multŭ de tutunŭ, ce supraexcitéză nervii, studiatulŭ celŭ îndelungatŭ pănă nóptea târḑiu séu ceea ce n'ar trebui de locŭ sĕ obvină la tinerime, aşa numitele „bicherii nocturne“ prin care se slăbesce şi nimicesce repede puterea nervósă; în fine la ómenii înaintaţĭ în etate, variile atacurĭ ce are sĕ le îndure sistemulŭ nervosŭ în îmbulzéla lucrului, în împlinerea chiămării, precum şi în desfătările societăţii, pe scurtŭ în decursulŭ agonisirei celei grabnice a mijlócelorŭ necesare pentru viéţă şi a gustării celei grabnice a vieţii din têmpulŭ presentŭ.

Astfelŭ se întêmplă, că migrena póte sĕ obvină fiăcărei etăţĭ, mai alesŭ prevalândŭ însĕ în epoca tinereţii şi până la anii cincĭḑecĭ, lucru de sine înţelesŭ cumcă femeia în urma slăbiciunei provenite din pĕcatulŭ strămoşescŭ mai adeseorĭ este cercetată de acéstă bólă. Când viéţa a trecutŭ preste înălţimea sa, şi nervii au devenitŭ mai liniştiţĭ şi mai nesimţitorĭ, atuncĭ atacurile de migrenă suntŭ de regulă mai rarĭ şi nu pré împreunate cu chinurĭ.

Causele ce dau impulsulŭ nemijlocitŭ la atacurile de migrenă suntŭ varie. O emoţiune neaşteptată, o spaimă grozavă, o mâniă mare aduce unui individŭ slabŭ de nervĭ atacurĭ de migrenă. La alte persóne nervóse producŭ d. e. nisce

O'a făcutŭ însĕ așa. Guvernulŭ a credutŭ, că e mai bine a'șĭ avé unŭ candidatŭ alŭ sĕu la presidență. Și în acestŭ scopŭ a și propusŭ în ședința secretă de alaltă-séră, ținută în sala Senatului, pe d. N. Crețulescu dicêndŭ, că n'ar trebuì sĕ se facă unŭ actŭ politicŭ din alegerea biuroului: și fiind-că d. Crețulescu nu are nicĭ o colóre politică, îlŭ propune pe d-sa.

Ei bine, acestŭ modŭ de vedere nu-lŭ putea împărtășì partidulŭ liberalŭ-conservatorŭ.......

Partidulŭ liberalŭ-conservatorŭ, apreciindŭ situațiunea politică și tóte consecințele ce potŭ decurge din asemenea actŭ, cu 57 de voturĭ a ridicatŭ ierĭ la presidența Senatului pe d. generalŭ Iónŭ Em. Florescu, unŭ bărbatŭ statornicŭ în principii, unŭ luptătorŭ încercatŭ, unŭ omŭ care n'a șovăitŭ, nu s'a ademenitŭ, n'a datŭ îndĕrĕtŭ unŭ singurŭ minutŭ dinaintea luptelorŭ ce amŭ avutŭ cu toții de susținutŭ în privința acelora, carĭ căutaseră a sdrobì partidele, a disprețuì legile, a îngenunchia țéra.

D. generalŭ Florescu, suindu-se ierĭ la tribună, în aplausele întregului Senatŭ, a ținutŭ o scurtă dér frumósă cuvêntare, a cărei însemnătate politică nu trebue sĕ scape nimĕnui din vedere. Votulŭ de ierĭ este unŭ triumfŭ din cele mai marĭ, pe care l'a obținutŭ partidulŭ liberalŭ-conservatorŭ.

„România“ anunță apoi, cu litere marĭ, că d. Lascarŭ Catargiu este candidatulŭ partidei liberalŭ-conservatóre la președința camerei.

„România Liberă“, organulŭ guvernului, scrie:

In Senatŭ amŭ vĕdutŭ manifestându-se tendința unei coalițiunĭ pentru a lăsa pe guvernŭ în minoritate. Mai rĕmâne ca și camera sĕ-șĭ accentueze tendințele sale. Atuncĭ va trebui încercată limpedirea deplină a situațiunei, și nu noi ne vomŭ împotrivi la acésta limpedire....

....La noi există tradițiunea literară a junimei: „Intră cine vrea, rĕmâne cine póte“. Au intratŭ mulțĭ sub drapelulŭ nostru politicŭ; vorŭ rĕmânea acum numai cei carĭ potŭ. Cu aceștia vomŭ merge înainte în lupta politică, și vomŭ merge voioșĭ, căcĭ ei nu suntŭ amicĭ de ocasiă și de interesŭ, ci amicĭ de principe, amicĭ pe carĭ variațiile barometrului nu'i tulbură....

„Națiunea“, organulŭ d-lui Dim. Brătianu, face următórele comentarii:

Necontestatŭ, că alegerea președintelui într'una din camere e unŭ însemnatŭ actŭ politicŭ, dér nu s'a vĕdutŭ până acum ca unŭ guvernŭ sĕ profite de acestŭ momentŭ spre a dice alegețĭ pe cutare, căcĭ facŭ din acésta chestiă ministerială. Junimiștii însĕ, ómenĭ extraordinarĭ în tóte, au căutatŭ sĕ fiă escentricĭ și într'asta. Senatulŭ a prinsŭ de veste și a arătatŭ, că aleșii corónei nu au și nicĭ nu meritŭ încrederea țĕrei, a cărei bună credință o speculéză de șépte lunĭ de dile. După acestŭ votŭ alŭ Senatului, guvernulŭ trebue sĕ demisioneze; este probabilŭ însĕ, că d. Carpŭ va avea aerulŭ sĕ nu vadă în actulŭ seriosu de erĭ decâtŭ o frasă ridiculă.

„Epoca“ crede că:

Guvernulŭ actualŭ a venitŭ la putere cu unŭ programŭ și s'a presentatŭ la alegerĭ cu unŭ numĕrŭ de reforme ce se îndatora cătră țéră sĕ realiseze. Rațiunea de a fi a guvernului d-lui Th. Rosetti reședea la aceste reforme, și acum câteva dile unulŭ din ómenii marcanțĭ ai cabinetului actualŭ scria în *„România Liberă“*, păstrândŭ însĕ anonimulŭ, că guvernulŭ pune totŭ accentulŭ pe proiectele sale de reforme. Era dér straniu lucru ca guvernulŭ sĕ dea atâta însemnătate alegerii președintelui Senatului. Ar fi unŭ lucru neînțelesŭ, décă dênsulŭ ar trage din votulŭ de erĭ nisce consecințe eronate. Ar fi unŭ lucru incorectŭ chiar, décă, pierdêndŭ din vedere reformele sale, s'ar uita numai la cestiunĭ de persóne.

Guvernulŭ a comisŭ o mare greșélă amestecându-se în alegerea președintelui Senatului, și a comisŭ o nedibăciă și mai mare arătându-șĭ preferința pentru o persónă puținŭ agreată în rêndurile actualei maioritățĭ a parlamentului.

SCIRILE DILEI.

O telegramă din Aradŭ comunică: „Președintele tribunalului de acolo a fixatŭ *noua pertractare a procesului de presă contra generalului Traianŭ Doda pe diua de 5 Decemvre n.* și a citatŭ pe generalulŭ sĕ se 'nfățișeze la pertractare, căcĭ *în casŭ contrarŭ va fi adusŭ altfelŭ.* Doda își va lua séma și nu se va espune acestorŭ neplăcerĭ, ci va apăré de astă dată înaintea curții cu jurațĭ. Acusațiunea o va susține totŭ substitutulŭ de procurorŭ Vicențiu Cserna, ér apĕrarea Carol Eötvös.“

Nu numai e amenințatŭ așadéră generalulŭ, că va fi dusŭ cu forța, ci pertractarea se ține totŭ înaintea acelui tribunalŭ, alŭ cărui președinte i-a spusŭ unui juratŭ, că „n'are sĕ judece numai cu capulŭ, ci și cu inima maghiară“!

***

Din raportulŭ mai nou alŭ comitetului *Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu* aflămŭ, că comitetului i-a succesŭ a aduna o frumósă colecțiune din diferite lucrurĭ de mână sătescĭ și speră, că vorŭ mai incurge încĕ astfeliu de lucrurĭ, carĭ la timpulŭ sĕu vorŭ avé sĕ servéscă ca modele atâtŭ pentru școla Associațiunei, câtŭ și prin aceea altorŭ școle, făcêndŭ prin acésta cele mai bune servicii industriei nóstre de casă. Școla Reuniunei de presentŭ e frecuentată de 21 eleve. Dintre acestea: 7 suntŭ adăpostite în internatulŭ Associațiunei, ér 14 suntŭ parte la părințĭ, parte la particularĭ; 11 suntŭ din Sibiiu, 6 din provinciă, 2 din România și 2 din Bucovina; 15 au cercetatŭ acéstă școlă și în anulŭ trecutŭ, 6 au fostŭ înscrise pe basa atestatelorŭ dela alte școlĭ; după confesiune: 18 suntŭ gr. or., 3 gr. cat. Numĕrulŭ membrilorŭ s'a sporitŭ în decursulŭ ultimelorŭ 8 lunĭ cu 24; astfeliu Reuniunea numĕră adĭ: 2 membri fundatorĭ, 6 onorarĭ, 28 pe viéță, 36 ajutătorĭ, carĭ odată pentru tordéuna au solvitŭ taxe de 20 fl.; 101 ordinarĭ, 83 ajutătorĭ cu cuotisațiune anuală de 2 fl. Cu totulŭ 256 membri.

***

Comitetulŭ *Reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ și provinciă* s'a întrunitŭ Marța trecută în ședință, și a pertractatŭ și resolvitŭ mai multe obiecte referitóre la reuniune, spune „Biserica și Școla“. Pre lângă acésta a mai decisŭ comitetulŭ a arangia unŭ balŭ în favorulŭ reuniunei cu ocasiunea întrunirei generale a reuniunei.

***

Acum câteva lunĭ „patrioții“ se cătrăniseră cumplitŭ, fiindcă unŭ *sublocotenentŭ de honvedĭ*, la aniversarea dilei nascerei Maiestății Sale, a ținutŭ toastulŭ oficialŭ în limba germană. S'a pornitŭ apoi cercetare care, precum spune „Budap. Tgbltt“, s'a terminatŭ cu aceea, că sublocotenentulŭ de honvedĭ a primitŭ unŭ avertismentŭ.

***

Aquincum a fostŭ numele unui orașŭ romanŭ în apropierea cetății Buda și ale căruia scăldĭ, forulŭ celŭ mare, templulŭ pomposŭ alŭ Mitrei și alte memorabile anticitățĭ romane s'au desgropatŭ în dilele acestea. Anticitățile descoperite transportabile se vorŭ incorpora museului naționalŭ ungurescŭ din Budapesta.

***

Esaminarea liniei ferate *Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița* a începutŭ Lunĭ la stațiunea Mureșŭ-Ludoșŭ.

***

Din raportulŭ anualŭ alŭ *Societății academice române „Junimea“ din Cernăuți*, aflămŭ, că societatea numĕră 45 de membri ordinarĭ, are o bibliotecă de 1675 opurĭ în 1192 volume, 706 broșurĭ și 6 mape. Cassa societății cu sfêrșitulŭ lui Octomvre a. c. era: 35 fl. 84 cr. fondŭ disponibilŭ, 687 fl. 39 cr. datorii pe la membrii societății, 401 fl. 09 cr. fondulŭ neatacabilŭ și 509 fl. inventariulŭ societății; laolaltă 1633 fl. 32 cr. In decursulŭ anului școlasticŭ trecutŭ societatea a ținutŭ 1 adunare generală, 9 ședințe plenare ordinare și în fiăcare lună o întrunire socială, apoi 4 ședințe literare.

***

Se scie, că studentulŭ Aurelŭ *Borgovanŭ* dela gimnasiulŭ din Beiușŭ a fostŭ condamnatŭ de către judecătoria cercuală competentă la închisóre de o lună și la 50 fl. amendă în banĭ pentru afacerea cu stégulŭ. Tabla regéscă avea sĕ se ocupe dilele acestea cu astă afacere, dér a înapoiatŭ actele instanței prime cerêndŭ unele deslușirĭ.

***

In ministeriulŭ ungurescŭ de interne se lucréză de mai multŭ timpŭ pentru *regularea poliției comunale* în comunele micĭ și marĭ. „Nemzet“ spune, că lucrările au înaintatŭ așa de multŭ, încâtŭ în dilele acestea se va stabili definitivŭ textulŭ proiectului.

***

Contele Eugen Karacsonyi *a dăruitŭ 1000 fl.* institutului de crescere a fetelorŭ orfane din comitatulŭ Trei-scaune.

Uneltiri unguresci.

Cetimŭ în „Fóia Diecesană“ dela 6 (18) Noemvre:

Clica mincinoșilorŭ patrioticĭ din Caransebeșŭ devine totŭ mai insolentă. Acum a scornitŭ, și publică prin diarele ungurescĭ „Dél-Magyarország“ și „Egyetértés“, că comunitatea de avere contribue sume însemnate spre scopurĭ antipatriotice, că „Telegrafulŭ“ (nu celŭ din Sibiiu, ci celŭ din Bucurescĭ) capĕtă subvențiunĭ colosale din Caransebeșŭ, că aci se tipărescŭ călindare érășĭ cu tendințe antipatriotice. Óre în contra cui suntŭ îndreptate aceste nouĕ calumnii? Noi scimŭ, că comitele supremŭ alŭ Comitatului Carașŭ-Severinŭ în calitatea lui de comisarŭ guvernialŭ revede de mai multe orĭ în anŭ din firŭ în pĕrŭ în persónă și cu ajutorulŭ contabilului comitatensŭ, rațiociniile comunității de avere și acelea se subșternŭ prin municipiu la Ministerŭ, carele le aprobă — și până acum aceste organe ale țĕrei n'au datŭ peste acele sume votate și întrebuințate de comunitatea de avere pentru scopurĭ antipatriotice. Călindariulŭ din cestiune a fostŭ subșternutŭ conformŭ prescriselorŭ legei de pressă Procuraturei regescĭ din locŭ, care asemenea se vede, că n'a aflatŭ nimicŭ escepționabilŭ în elŭ. Óre nu cumva comisarulŭ guvernialŭ și procurorulŭ regescŭ, fiindŭ cu conivență către bărbații, carĭ conducŭ comunitatea de avere, și carĭ au tipăritŭ călindarulŭ, îi sprijinescŭ în scopurile lorŭ pretinse de antipatriotice? Se vede de totŭ slabă urdéla pânsei. Altă mai colosală minciună, ca istoria cu subvențiunea „Telegrafului“ (din Bucurescĭ) nicĭ nu mai esistă. Acestŭ diarŭ în părțile nóstre este cunoscutŭ numai după nume din alte diare. Poșta regéscă ne compróbă, că în Caransebeșŭ „Telegrafulŭ“ din Bucurescĭ nu are nicĭ unŭ prenumerantŭ. Ce fericire din punctŭ de vedere naționalŭ-economicŭ ar fi pentru noi, carĭ ne luptămŭ cu totŭ soiulŭ de lipse dilnice, sĕ putemŭ subvenționa încă și foi din alte țĕrĭ, pe când de abia le putemŭ susținé pe ale nóstre de aicĭ. Mai slăbițĭ, domnilorŭ! din patriotismulŭ d-vóstre, căcĭ pe lângă ridiculositatea, ce vĭ-o ațĭ atrasŭ, ațĭ devenitŭ și grețosĭ. — Altŭ perde-véră atacă în fóia locală germană pe representanța orașului și cu deosebire pe meritosulŭ primarŭ alŭ orașului, pe d-lŭ Ioanŭ Nemoianŭ, apoi pe representantulŭ Ioanŭ Bartolomei din incidentulŭ statorirei *statutelorŭ celorŭ nouĕ* ale orașului. Acestŭ perdevéră are dreptŭ sĕ ne atace din punctulŭ lui de vedere. Atâtŭ comisiunea pregătitóre de statute, câtŭ și majoritatea representanții orașului a luatŭ în considerație numai puterea financială și exigențiile absolutŭ necesarii ale unei bune administrațiunĭ ale orașului. Firesce, că nu s'a luatŭ respectŭ la interesele particulare și familiare ale clicei, care în trecutŭ, câtŭ a fostŭ ea în majoritate și la putere, a cheltuitŭ mii de florinĭ fără aprobarea municipiului spre scopurĭ, ce nu se potŭ realisa, și a svêntatŭ fondurile orașului, ce trebue sĕ le întregimŭ acum prin aruncŭ comunalŭ. Representanța și comisiunea n'a pututŭ crea sinecure (posturĭ de prisosŭ) d. e. pentru unŭ inginerŭ orășenescŭ, de care n'are nicĭ o trebuință, și la care aspira acelŭ perdevéră deși nu scie nicĭ unguresce nicĭ românesce. Aceștĭ inteligențĭ, — cum se numescŭ ei pe ei, — lipsescŭ de regulă dela tóte adunările generalĭ. De ce nu ne vinŭ cu luminile lorŭ în ajutorulŭ nostru, alŭ „proștilorŭ“, dintre carĭ unii amŭ învĕțatŭ de trei orĭ mai multe școlĭ și amŭ încăruntitŭ în serviciulŭ publicŭ?

Ascundeți-vĕ în nimicitatea vóstră umflată ca brósca din fabulă, căcĭ la voi se potrivesce proverbiulŭ românŭ: „fost'ai lele, când ai fostŭ“, astădĭ nicĭ tartarulŭ nu vĕ mai crede. V'ațĭ tocitŭ și ațĭ îmbĕtrânitŭ, decĭ pocăiți-vĕ mai bine înainte de ce se apropiă sĕcurea de rădĕcina pomului.

Carmen Sylva.

In ședința publică anuală a Academiei francese, ținută la 16 Noemvre, d. Camilie Doucet a pronunțatŭ elogiulŭ laureațilorŭ. Vorbindŭ de Carmen Sylva, secretarulŭ Academiei dise:

Noulŭ premiu Botta va puté fi inauguratŭ în condițunĭ mai favorabile, căcĭ mai multe lucrărĭ, datorite femeilorŭ, s'au presintatŭ la acestŭ concursŭ, ca și cum Academia le-ar fi invitatŭ într'adinsŭ.

Una dintr'ênsele merită de sigurŭ o atențiune deosebită. E intitulată *Pensées d'une Reine* (cugetările unei regine) și

---

mâncărĭ bogate, o împlere-pré tare a stomacului, de comunŭ, atacurĭ de migrenă; în alte casurĭ mai alesŭ la femeile ce se irită ușorŭ e destulŭ o impresiune órecare neplăcută la ochiu, la urechiă séu la nasŭ, ca sĕ-le producă migrenă.

Ataculŭ oferesce nisce chinurĭ marĭ, ba putemŭ dice că chiar insuportabile. Elŭ începe de comunŭ cu o durere mare și cu o apăsare torturătóre asupra unei părțĭ a regiunei têmplelorŭ, prevalândŭ cu deosebire pe partea stângă a capului. De aicĭ se revarsă durerea cu încetulŭ către regiunea ochiului, simțindu-se acum și aicĭ durerea, pe când totodată intensitatea simțirei dureróse cresce din ce în ce, manifestându-se în capŭ ca o găurire adêncă, o apăsare încordată și ciocnire torturătóre. Sensibilitatea nervilorŭ într'atâta este potențată pentru impresiunile sensibile, încâtŭ fiăce radă de lumină orbesce vederea, fiece sgomotŭ câtŭ de neînsemnatŭ atinge urechia în modŭ torturătorŭ, și fiă ce mișcare prin casă produce o durere cumplită. De aceea celŭ atacatŭ de migrenă bucurosŭ se ascunde cu totulŭ de lumea din afară, elŭ își caută unŭ locŭ liniștitŭ, pe care și-lŭ întunecă, își ascunde capulŭ în perinile patului și nu poftesce nimicŭ altceva decâtŭ numai liniște și ér liniște. Durerile de capŭ torturătóre suntŭ însoțite adeseorĭ în decursulŭ atacului de alte rele, anume de durerĭ de stomachŭ, rîgăielĭ și de vomărĭ a unei fluidităţĭ apătóse de colórea fierii. Acéstă dispozițiune plină de chinurĭ, ce sémĕnă multŭ cu bóla de mare, duréză câte-odată timp mai îndelungatŭ, de altădată nu mai timpŭ mai scurtŭ, mai de multe orĭ duréză însĕ vre-o câteva óre, uneorĭ o di întrégă, până ce durerea își pierde din ce în ce din putere și un somn recreator cuprinde corpulŭ celŭ ostenitŭ. Dér încă în diua următóre, fața cea palidă, cercurile cele întunecate împrejurulŭ ochilorŭ, trăsurile feței moleșite, slăbiciunea cea generală tradéză adeseorĭ viforulŭ ce l'a produsŭ ataculŭ de migrena de erĭ.

(Va urma.)

totuşi a venitŭ la noi fără sgomotŭ, ca tóte celelalte, însemnată cu unŭ nume frumosŭ, dér modestŭ, care ascunde adevĕrata ei origine: *Carmen Sylva*. Acestŭ pseudonimŭ, deja fórte celebru la Parisŭ, ca şi la Bucurescĭ, ne este cunoscutŭ tuturorŭ.

Aceste *cugetărĭ* erau în adevĕrŭ *cugetările unei regine*, ale unei regine amică a literilorŭ şi a artelorŭ, filosofŭ şi poetŭ, femeie înainte de tóte, care par'că vorbesce de ea însăşi, când ḑice: „Suntŭ femei maiestóse şi pure ca lebeda; atinge-le: vei vedé penele lorŭ spărlindu-se o clipă, apoi se vorŭ depărta în tăcere pentru a se ascunde în mijloculŭ valurilorŭ".

Maiestatea Vóstră sĕ nu se depărteze, dómnă, şi penele vóstre albe sĕ nu se têmă de a fi atinse. Ceea ce aţĭ scrisŭ cu atâta graţie, ceea ce spiritulŭ vostrŭ amabilŭ le-a dictatŭ cu atâta gingăşie, a avutŭ dela Academiă o primire ce regina nu reclam, dér pe care autorulŭ o merita pentru nobleţa simţĕmintelorŭ şi pentrua distincţiunea stilului de o fineţă rară şi de o eleganţă cu totulŭ francesă.

O medalie de onóre, o mare medalie de aurŭ, este acordată de Academiă autórei *cugetărilorŭ unei regine*.

Din aceeaşĭ fundaţiune s'au acordatŭ, după cum se scie, încă două premiurĭ de 2,500 lei fiăcare: dómnei Arvède Barine, pentru cartea *Portraits de femme*, şi dómnei Anais Ségalas, pentru volumulŭ sĕu *Poésies pour tous.*

Intêmplărĭ diferite.

Incendiulŭ dela palatŭ. Cetimŭ în „Epoca" din Bucurescĭ: Erĭ nópte, Duminecă pe la $4^1/_2$ ore sergentulŭ de nópte, postatŭ în dosulŭ Palatului, a vĕḑutŭ eşindŭ flacărĭ şi fumŭ dintr'o ferêstră a mansardei grajdului palatului. Acestŭ sergentŭ îndată ce a vĕḑutŭ acestŭ începutŭ de incendiu a alergatŭ în grabă la secţia 19, unde a datŭ alarmă. Pompierii avisaţĭ au sositŭ în grabă pe loculŭ sinistrului. Printre cei dintâiu care asemenea au sositŭ citămŭ pe d. colonelŭ Algiu, prefectulŭ poliţiei, generalŭ Cernatŭ, generalŭ Greceanu, L. Basset, Alex. Steriadi, comandantulŭ pieţei, maiorulŭ Baldovicĭ, căpitanulŭ Savopolu etc. Primulŭ lucru ce s'a făcutŭ a fost golirea grajdurilorŭ şi a magasielorŭ. Foculŭ însĕ luândŭ proporţiunĭ marĭ s'a pusŭ sĕ funcţioneze pompa cu aburĭ. Graţiă mĕsurilorŭ luate, foculŭ a putută fi localisatŭ pela 7 de diminéţă. Unŭ rîndaşŭ trecêndŭ în momentulŭ când se goleau apartamentele din catulŭ de susŭ alŭ grajdului, a fostŭ lovitŭ de un scaunŭ ce'lŭ asvêrlea prin ferêstră unŭ pompierŭ. Acestŭ nenorocitŭ, lovitŭ destulŭ da gravŭ, a fostŭ transportatŭ la spitalulŭ Brâncovenescŭ. La ora $8^1/_2$ foculŭ era stinsŭ aprópe de totŭ. Grajdurile, fiindŭ golite la timpŭ, toţĭ caii au putută fi scoşĭ şi trimişĭ la Cotrocenĭ. Mobilierulŭ însĕ alŭ şefului grajdurilorŭ, Louis, precum şi alŭ altorŭ doi visitii au fostŭ cu desĕvêrşire arse. Intrégra învĕlitóre a grajdului a fostŭ de asemenea distrusă. Provisia de furagiu a fost de asemenea perdută. Pagubele totale se urcă la peste 45.000 lei. Clădirea era asigurată la societatea Dacia-România, care chiar erĭ a constatatŭ la faţa locului perderile. Unŭ domnŭ procurorŭ, dimpreună cu unŭ inspectorŭ de poliţie, au fustŭ însărcinaţĭ cu facerea anchetei.

Bărberŭ furiosŭ. In Bistriţa calfa de bărberŭ Niculae Puticĭ, avêndŭ cértă cu o calfă de morarŭ, l'a rănitŭ pe acesta aşa de rĕu cu briciulŭ, încâtŭ calfa de morarŭ murĭ. Puticĭ a fostŭ arestatŭ.

Omorŭ. Ludovicŭ Jozsa din Iobagĭtelicŭ, comit. Mureşŭ-Turda, întorcêndu-se acasă dela têrgulŭ din Reghinŭ, observă pe servitorulŭ Ioanŭ Maierŭ din Teliucŭ cu trei boi ce păsceau pe hotarulŭ Iobagĭteleculuĭ. Jozsa voi sĕ mâne boii la oficiulŭ comunalŭ, dér Maierŭ se opuse. Jozsa luà toporulŭ din carŭ şi omorî pe servitorulŭ. Ucigaşulŭ e prinsŭ şi datŭ judecăţii.

In ghiarele ursului. Cu ocasiunea unei vênătorĭ făcute aprópe de Baţonumare, comit. Trei-scaune, ţĕranulŭ George Virag rǎni unŭ ursŭ mare. Ursulŭ se aruncă asupra lui Virag, îlŭ trînti la pămêntŭ şi 'ncepŭ sĕ-lŭ sfăşie. La strigătele ţĕranului alergară trei vênătorĭ şi omorîră ursulŭ, care cântări 215 klgr.

Sinucidere. Intr'o grădină dela capĕtulŭ Lugoşului se ocupa îngrijitorulŭ Nica Valerianŭ cu curăţirea puscei sale. Din nenorocire puşca se descărcă şi glonţulŭ lovi în braţulŭ dreptŭ pe unŭ feciorașŭ ţĕranŭ, care lucra înaprópiere. Acesta de spaimă şi de durere căḑŭ la pămêntŭ strigândŭ în gura mare, aşa că îngrijitorulŭ a creḑutŭ, că l'a omorîtŭ. Cuprinsŭ de desperare, Nica Valerianŭ îşĭ trimise alŭ doilea glonţŭ în inimă şi murĭ pe locŭ.

Literatură.

Niţă Dragă, schiţă din viéţa unui muncitorŭ, de I. C. Panţu, a eşitŭ în broşură de 76 pagine octavŭ, cu preţulŭ de 20 cr.

Logofĕtulŭ Mateiu, novelă de acelaşŭ autorŭ, o broşură de 105 pagine octavŭ, cu preţulŭ de 40 cr.

Amêndouĕ novelele se află de vênḑare la librăria N. I. Ciurcu în Braşovŭ.

Serbarea ḑilei Sf. Arhangelĭ Mihailŭ şi Gavrilŭ în Braşovŭ.

O ḑi plăcută este pentru Românii braşovenĭ serbătórea Sf. Arhangelĭ Mihail şi Gavrilŭ, căcĭ din incidentulŭ acestei ḑile tinerii noştri sodalĭ şi-au luatŭ frumosulŭ obiceiu de a arangia câte-o vrednică festivitate în onórea generoşilorŭ binefăcĕtorĭ *Mihailŭ* şi *Elisa Stroescu*, procurândŭ prin acésta câteva óre de plăcută distracţiune societăţii române din Braşovŭ.

Scimŭ cine suntŭ Mihailŭ şi Elisa Stroescu, carĭ prin ajutórele considerabile dăruite Asociaţiunei din Braşovŭ pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ românĭ, ér în specialŭ prin cunoscuta fundaţiune de 50,000 de lei, numită „Fundaţiunea Mihailŭ şi Elisa Stroescu", şi-au câştigatŭ pentru vecie unŭ frumosŭ titlu de recunoscinţă din partea poporului românŭ.

Vrednicĭ suntŭ dér aceştĭ marinimoşĭ protectorĭ ai meseriilorŭ române de amintitele festivităţĭ, carĭ denótă espresiunea sinceră a sentimentelorŭ de recunoscinţă din partea Româniilorŭ.

Festivitatea s'a arangiatŭ în sala Otelului „Nr. 1" Lunĭ séra 7 (19) Noemvre, luândŭ parte unŭ publicŭ frumosŭ din tóte clasele societăţii românescĭ.

Mai întâiu D-lŭ preotŭ *Bartolomeiu Baiulescu*, zelosulŭ preşedinte alŭ Asociaţiunei meseriaşilorŭ românĭ şi redactorulŭ ḑiarului de specialitate „Meseriaşulŭ Românŭ", anunţă însĕmnătatea ḑilei printr'o vorbire potrivită. La auḑulŭ numelorŭ Mihailŭ şi Elisa Stroescu, cu ale cărora portrete era decoratŭ frontulŭ salei, publiculŭ erupse în nesfîrşite urale de „sĕ trăéscă" la adresa sĕrbătoriţilorŭ.

Urmă după acésta poesia ocasională „La ḑiua onomastică a marilorŭ binefăcĕtorĭ M. şi E. Stroescu", declamată cu entusiasmŭ din partea tinĕrului sodalŭ, d-lŭ *Nicolae Jugănaru*. Se esecutară apoi rêndŭ pe rêndŭ celelalte puncte din programŭ, între carĭ corulŭ sodalilorŭ sub conducerea şi acompaniarea la pianŭ a d-lui profesorŭ Dima, esecută piesele „Cântecŭ de séră" şi „Erna", composiţii ale d-lui N. Popovicĭ, ér musica naţională a d-lui Găluşcă esecută asemenea mai multe piese alese. Publiculŭ i-a rĕsplătitŭ cu numĕróse aplause.

Cu unŭ succesŭ în adevĕrŭ surprinḑĕtorŭ se jucară apoi din partea membrilorŭ Societăţii sodalilorŭ românĭ comediile în câte-unŭ actŭ: „Vecinătatea periculósă" şi „Balulŭ mortului", cea din urmă de V. A. Urechiă. In cea dintâiu, d-lŭ *N. Jugănaru* representă neaşteptatŭ de bine pe Petecescu, croitorulŭ de dame, apoi pe studentulŭ Bureţescu şi pe medicŭ în piesa a doua. Fórte bine şi naturalŭ a fostŭ representatŭ neguţătorulŭ Goleanu în piesa primă şi studentulŭ Iorgu (nepotulŭ) în piesa a doua prin d-lŭ *C. Georgescu-Dêrstaru*. Totŭ atâtŭ de bine şi naturalŭ a fostŭ representată Saftica în piesa primă şi Iulcea, amanta lui Iorgu, în piesa a doua, prin d-şóra *Maria Jugănarŭ*, care a doveditŭ multŭ talentŭ. D-lŭ *Constantin Navrea* sciŭ sĕ facă pe modista Zamfira, în piesa întâiu, cu fórte mare destoinicia; asemenea prea bine representà şi pe studentulŭ Deciu în piesa a doua. Potrivitŭ de bine a fostŭ representatŭ şi servitorulŭ Iuonŭ în piesa primă, prin d-lŭ *D. Popa*, ér d-lŭ *D. Oprescu* sciŭ face pe bĕtrânulŭ Damianŭ (unchiulŭ) în piesa a doua fórte bine şi cu dibăciă. Bine şi cu succesŭ a representatŭ d-lŭ Iónŭ Şuster pe jidanulŭ Burah; totŭ aşa de bine şi naturalŭ d-lŭ *Iónŭ Saftu* pe studentulŭ Frunḑăreanu şi *Ionŭ Bobancu* pe Barbu-lăutarul, în piesa a doua.

Jucarea ambelorŭ piese a produsŭ multă plăcere publicului, care a fostŭ deplinŭ mulţămitŭ şi chiar surprinsŭ de prestaţiunea sodalilorŭ; diletanţii au secerată aplause nesfêrşite şi merită o laudă cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ numai unei sirguinţe extra-ordinare au a datori tinerii noştri sodalĭ asemenĭ succese, dobêndite pe unŭ terenŭ cu totulŭ străinŭ meseriei lorŭ.

După producţiune urmă „Hora" şi după ea celel'alte jocurĭ, carĭ se continuară cu înviosare până'n ḑorĭ de ḑi.

Cununiă.

D-lŭ *George M. Zănescu*, comerciant în Braşovŭ, şi d-şóra *Eugenia Aritonovicĭ* din Bacău, îşĭ vorŭ celebra cununia Duminecă în 13 Noemvre în biserica sf. Nicolae din Bacău.

Adresămŭ tinerei părechĭ sincerile nóstre felicitărĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Sibiiu, 21 Noemvre. Adunarea generală a Universităţii săsescĭ a încuviinţatŭ o subvenţiune în banĭ pentru şcólele române greco-catolice. Comitele Andrei Bethlen ca preşedinte îşĭ esprimă deplina sa recunoscinţă pentru acestŭ votŭ liberalŭ, precum şi convingerea, că orĭ ce patriotŭ adevĕratŭ va saluta cu bucuriă hotărîrea adunărei.

Bucurescĭ, 21 Noemvre. Tóte cercurile prevĕdŭ o crisă ministerială, decă şefulŭ conservatorilorŭ Lascarŭ Catargiu va fi alesŭ aḑĭ preşedinte alŭ camerei, ceea ce e probabilŭ că se'ntêmplă.

Parisŭ, 21 Noemvre. In cercurile politice domnesce cea mai mare agitaţiune din causa dimensiunilorŭ ultimelorŭ scandale. Ḑiarele provócă pe preşedintele republicei Carnot, ca în faţa necapacităţii cabinetului sĕ între în acţiune.

Petersburgŭ, 21 Noemvre. — Din partea cercurilorŭ dătătóre de mĕsură lĭ-s'a datŭ din nou emigranţilorŭ bulgarĭ a înţelege, că Rusia nu'şĭ mai ridică nicĭ unŭ degetŭ pentru Bulgaria. Maioritatea diplomaţilorŭ s'a împăcatŭ cu fiasculŭ în cestiunea bulgară şi puţinŭ mai punŭ speranţă în viitorŭ.

DIVERSE.

Vede omulŭ óre stafii în realitate?

Este o credinţă înrădăcinată la poporulŭ nostru, dér şi la alte popóre, cumcă pe la meḑulŭ nopţii se arată strigoi (muroi, priculicĭ, stafii), despre carĭ se povestescŭ lucrurile cele mai miraculóse şi fricóse. Ba că se sue în podulŭ casei şi face o gălăgiă şi scormonélă teribilă, ŭa că vine la patulŭ omului şi stă îmbrăcatŭ într'o haină albă de susŭ până josŭ, şi multe de acestea. Câte odată se alarméză totŭ satulŭ cu astfelŭ de scirĭ, încâtŭ nu numai copii micĭ, ci şi ómenĭ marĭ nu mai potŭ dormi de frică, toţĭ se revóltă şi nu se face pace, până nu se ducŭ de desgrópă pe bietulŭ cadavru alŭ persónei, care se pretinde că s'a făcutŭ strigoiu, când de regulă se ḑice că'lŭ află în sicriu rĕsturnatŭ cu faţa în josŭ, — care rĕsturnare s'a putută produce chiar la înmormêntare prin tragerea frânghiilorŭ de sub sicriu — şi atuncĭ, ca sĕ încete de a mai umbla prin satŭ, i se bate unŭ parŭ în inimă!?

In timpulŭ de faţă credŭ, că asemenea întêmplărĭ suntŭ rarĭ, şi cu atâtŭ mai multŭ se vorŭ rări, cu câtŭ se va lăţi cultura în poporŭ. Unŭ fenomenŭ curiosŭ şi de valóre sciinţifică m'a făcutŭ sĕ meditezŭ asupra celorŭ ḑise până aci, şi în următórele am onóre a descrie acestŭ fenomenŭ şi onoraţilorŭ lectorĭ ai „Fóiei Diecesane".*) Intr'o diminéţă, înainte de revĕrsarea ḑorilorŭ, priveamŭ din patŭ prin casă, ca sĕ vĕdŭ au cunósce-se deja de ḑiuă? N'am putută vedea nimicŭ alta, decâtŭ, la o anumită aruncătură de ochĭ laturalnică, o albéţă, care îndată ce'mĭ aţintémŭ ochii directŭ spre ea, dispărea dinaintea ochilorŭ. Pe când am observatŭ acestŭ fenomenŭ pentru prima óră, s'a întêmplatŭ de am perdutŭ prin o mórte subită pe neuitatulŭ meu tată. De nu eram prea sigurŭ, că ceea ce vĕdŭ e realitate, éră nu vr'o nălucă séu închipuire deşértă, ar fi trebuitŭ sĕ credŭ şi eu în vedenii mortuare, dér aşa a trebuitŭ sĕ'mĭ batŭ capulŭ a găsi o esplicaţie fisiologică potrivită. Am şi aflatŭ, că albéţa din cestiune se derivă când dela uşa văpsită cu albŭ, când dela cuptorulŭ albŭ de porcelanŭ. O condiţiune de căpetenia este aceea, că zarea, ce vine în odae, trebue sĕ fie atâtŭ de mică, încâtŭ afară de albéţă sĕ nu se pótă distinge nimicŭ din obiectŭ, nicĭ măcarŭ contururile lui. Fără de aceea mai trebue, ca ochiulŭ sĕ nu védă acéstă albéţă *directŭ*, adecă cu centrulŭ retinei (peliţei nervului visualŭ), ci *indirectŭ* cu o parte laterală (în centru suntŭ mai multe cepurĭ, carĭ slujescŭ la agerimea vederii, éră în lăturĭ mai multe băţişóre simţitóre pentru lumină). Astronomii de multŭ afirmă, că vĕdŭ mai bine stelele puţinŭ luminate uitându-se la ele în modŭ lateralŭ. Oculiştii credéu şi nu prea. Observarea mea le întăresce afirmaţiunea; éră cei ce vorŭ fi vĕḑendŭ nóptea acestŭ fenomenŭ, sĕ nu crédă că-i vr'o stafie. — *Dr. Crăiniceanŭ.*

(„Fóia Diecesană").

*) Publicatŭ şi în numĕrulŭ recentŭ alŭ jurnalului „Szemészet" (Oculistica).

Cursulŭ la bursa de Viena
din 20 Noemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.10
Renta de hârtiă 5%	92.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	116.25
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	131.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	81.95
Renta de argintŭ austriacă	82.—
Renta de aurŭ austriacă	110 95
Losurĭ din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare	877.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	301.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	306.76
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.64
Mărcĭ 100 împ. germane	$59.77^1/_2$
Londra 10 Livres sterlinge	121.80

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

DE VÊNDARE

cu prețŭ eftinŭ:

Două cazane cu vaporŭ verticale, două mașine cu vaporŭ stabile, diferite vêrteje de ridicatŭ, țevĭ de metalŭ, foi, unelte de făuritŭ și lacătariă, nicovale, unelte de sfredelitŭ etc. puținŭ folosite, parte din ele suntŭ chiar de totŭ nouĕ.

A se informa la

BIROUL DE SPEDIȚIUNĬ

strada Vămei Nr. 10,

Brașovŭ.

187—4

Nr. 30—1888
scol.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de alŭ 2-lea învĕțătorŭ la scóla confesională gr. cat. din Ilva-mică, prin acésta se escrie concursŭ până *în 1 Decemvrie st. n. a. c.* pre lângă salariu anualŭ de 180 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au de a-șĭ înainta suplicele lorŭ instruite cu documentele prescrise de legea scolastică până la terminulŭ prefiptŭ, la presidiulŭ senatului scolasticŭ gr. cat. localŭ.

Dela senatulŭ scolasticŭ confes. gr. cat.

Ilva-mică, în 30 Octomvre 1888.

Preşedintele: Nicolau Georgița, parochŭ.

Notariulŭ: Damianŭ Nechiti, învĕțătorŭ.

189,2—1

„ALBINA“, institutŭ de creditŭ și de economii în Sibiiu.

PUBLICAȚIUNE.

In sensulŭ art. de lege XXXVI din anulŭ 1876 § 29.

1. **Suma scrisurilorŭ fonciarĭ** puse în circulațiune cu ḑiua de 30 Octomvre 1888 face . . .	fl.	996.300.—
2. **Pretensiunile institutului de** împrumuturĭ hipotecare, carĭ servescŭ de acoperirea acestorŭ scrisurĭ fonciarĭ suntŭ de	fl.	1.089.464.18
3. **Valórea hipotecelorŭ luate de basă la** susnumitele împrumuturĭ hipotecarĭ este de	fl.	5.060.100.—
4. **In sensulŭ §. 97 din statute, fondulŭ specialŭ** pentru asigurarea scrisurilorŭ fonciarĭ e de . .	fl.	241.633.17

acesta e indusŭ în contŭ separatŭ și este plasatŭ în efecte publice.

Sibiiu, în 1 Noemvrie 1888.

Direcțiunea.

Importantŭ pentru fumătorii de țigărĭ de hârtiă este cea mai fină și cea mai bună hârtiă de țigărĭ

LA COCARDE

recomandată de cătră ceĭ mai renumițĭ profesorĭ de chimiă pentru că e curată și fină și pentru că nu este amestecată întrînsa nicĭ unŭ felŭ de materiă stricăciósă sănĕtății. Acéstă hârtiă a și fostŭ premiată la Exposiția iubilară în Australia de sudŭ cu medalia de aurŭ, pe temeiulŭ calității sale deosebitŭ de bune.

Acéstă hârtiă **La Cocarde** precum și cartușele de țigărĭ făcute dintrînsa se póte cumpĕra dela t:țĭ vêndătorii de tabacŭ, traficanțĭ, și dela engrosiștii de marfă de Nürnberg și de hârtiă din Transilvania.

Publiculŭ sĕ se ferésca de imitațiunĭ.

Ch. Schütz.
Wien.

180,8—6

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRAȘOVŬ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provĕḑută cu cele mai nouĕ mijlóce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipurĭ,

primesce și efectuéză totŭ felulŭ de lucrărĭ tipografice, precum:

Opurĭ și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aurŭ, argintŭ și colorĭ, tabele, etichete de totŭ feliulŭ și esecutat elegantŭ.

Pentru comercianțĭ: **adrese pe scrisorĭ, facture, liste cu prețurĭ curente, avisurĭ, recomandațiunĭ, cerculare** ș. a.

Programe elegante, bilete de visită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în colore.

Dispunêndŭ de mașinĭ perfecționate și de isvóre eftine pentru procurarea hârtiei, stabilimentulŭ nostru tipograficŭ este în posițiune a eseuta orĭ-ce comandă în modulŭ celŭ mai esactŭ și esteticŭ precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I,** cătră stradă. Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ